

DOMOVINA

Uvodništvo

Je na Eichlerjevi cesti št. 3. — Dopolne blagovilne hrastirni, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, uredba in poteki ter volje za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 meseca 3 krona. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština. Namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vrt. Namreč: se pošilja upravitelju, plačuje se vsakega.

Za izsevanje

se plačuje od vsake pošiljnice po 20 vinarjev za vsako izsevanje in vsakega izsevanja za vsakega izsevanja.

Štajerski narodnjaki in naprednjaki naročajo in širijo največji spodnje-štajerski slovenski list

„DOMOVINO“!
Priporočajte jo znancom in prijateljem!

„Domovina“ izhaja trikrat na teden in stane mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K.

Čimveč prijateljev si pridobimo, čimveč ljudi čita naš list, tem odločnejše lahko širimo in zagovarjamo svoje ideje. Naj bi ne bilo zlasti nobenega slov. inteligenta vsakega stanu na Sp. Štajersko, ki bi ne bil naročen na „Domovino“!

Nagodba z Ogrsko, grof Auerspergova brošura in naši poslanci.

Pis. J. M. na K.

V sedanjem času je potrebo, da se ne briga kmet samo za svoje njive in travnike, temveč tudi za politiko, zlasti za agrarno politiko, t. j. v koliko so postavne, ki zadevajo kmetijstvo, temu koristne ali škodljive.

Na podlagi občne volilne pravice je prišlo v zbornico mnogo kmetijskih poslancev, katere so poslali tje njih volilci, da zastopajo tam kmetstvo. Za te poslance, kateri so večinoma stoli v zvezi kmetijskih poslancev, je sedaj prišel trenutek, da pokažejo, so li kos svoji nalogi, ali so vredni znanja in časti, ki so jo od svojih volilcev sprejeli ali ne.

Na dnevnem redu v drž. zbornici je namreč nagodba z Ogrsko.

Ako prouči državni poslanec vse podrobnosti te nagodbe, mora priti do prepričanja, da je ta nprav nesprejemljiva za našo državno polovico vobče, posebej pa še za našo štajersko. Ni treba naglašati, da mi kmetje v vsakem oziru težko izhajamo, a vlada tega neče videti. To je posebno pokazala z nagodbo. Da hoče to nagodbo tudi nekaj kmetijskih poslancev pomagati vladi spraviti pod streho za male zaloge, to je naravnost izdajstvo na koristih tistih volilcev, ki so jih poslali kot poslance v državni zbor. (Za Sp. štajersko volja to poslanec dr. Benkovič, dr. Koronica, Rožkarij in Piška. Op. uredba.)

Kdo se ne spominja, s kakim trdčen so odklanjali Ogrski skoro celo desetletje do najnovjšega časa vsake nagodbe z nami? Hoteli so imeti svoje carinsko ozemlje. Ko pa se je pojavljalo tudi pri nas čedalje več glasov, da tudi mi želimo lastno carinsko ozemlje, ko so začeli pri nas razni strokovnjaki s številnimi dokazovanji, da bo to le v korist naši državni polovici, tedaj pa so potihnil Ogrski svojim kričanjem. In ne samo to: hoteli o se z našo vlado zvito pogajati za carinsko skupnost in so skovali novo nagodbo, katero spravlja ravno sedaj pod streho v ogrski zbornici Wekerle z nasilnostjo proti hrvatski obstruktivci, katere je Madžarska lastna.

Iz tega razvidimo, da bi morali imeti naši diplomati že prej odprte oči, da je bil prvotni krič Ogrski po lastnem carinskem ozemlju samo komedijantstvo in dobro preračunjen maneuver, s katerim so našo ministere prevarili in odepirali ter jim navtili sedanje nagodbo, ki pomeni pogibež nas štajerskih kmetov in vinogradnikov.

To našo trditve podpirajo statistične številke, ki pravijo, da se je leta 1906 upeljalo iz Ogrskega v našo avstrijsko deželo volov za 78 milijonov kron, bikov za 12, krav za 13, konjev za 10, ovčij za 60, skupaj torej živine za 175 milijonov kron. Dočim se je iz naše državne polovice na Ogrsko zadnje leto izvozilo živine le za 6 milijonov kron, tako da presega ogrski uvoz naš izvoz za okroglo 170 milijonov kron. Enako je z izvozom žita iz Ogrske. Ogrji uvažajo k nam tudi ogromne množice vina, največ posnarejenega. To tudi po sprejetju nagodbe v doglednem času ne bo drugače. Kajti kdo ve, kakšen visoki zakon nameravajo skleniti Madžari?

Pred tremi leti smo prirejali vsesplošno vinarsko shodo, da bi se odpravila sloglasna vinska klavzula glede italijanskih vin. Na mariborskem shodu je rekel nek slovenski govornik: „Ne manj kot vinska klavzula glede italijanskih vin nam škoduje uvažanje ogromnih množic zvečine posnarejenega vin iz Ogrskega“. Na ta besede so v glasilo zahtevali vinogradnikov: „Proč tudi z ogrskimi vini!“ Sedaj, ko je bilo mogoče ob sklepanju nagodbe to zaščito spoštovati in uresničiti, pozabila je vlada na nas vinogradnike. Spominja se nas pač le tedaj, ko je treba plačevati davek.

Ona ista vlada, ki si v svoji maščobni skrbi za nas kmetstvo prizadeva spraviti nagodbo po vrno strabo — kar se ji bo s spretnim Beckovim ministrom nevedno posrečilo — vrgla je pred kratkim nebroj izjav brošur, kako je napisal prejnjaki poljedelski minister grof Auersperg v prilogi tej zloglasni nagodbi. Celo glasilo naše štajerske kmetijske družbe „Gospodarski glasnik“ od 1. decembra

je prineslo to brošuro kot prilogo, pač, ker je to — moralo storiti. List nam pa je v svedniku, katerega je napisal glavni tajnik družbe, Juvan, zavrgel nagodbo kot za naše kmetijstvo škodljivo in je to podprl z razlogi. V tej brošuri se grof Auersperg med vrstami opravičuje, da je podpisal tudi on to nagodbo kot bivši poljedelski minister in pravi končno, da hoče ostati tudi kot član gospodarske zbornice dosleden in tam glasovati za nagodbo. Priporočajo nagodbo, navaja je take statistične številke, ki govorijo za njo; modro pa zamolči one — in teh je neizmerno več — ki govorijo proti nagodbi. Prizna tudi, da bi mi Avstriji pri morebitnem gospodarskem boju z Ogrsko smagali, svrbi pa, „da bi mi ta boj izvali, dokler so naši interesi v soglasju z ogrskimi“. Ta trditve grofa Auersperga pa ni le puha fraza, ampak je naravnost neresnična. Izvali so ta boj le Madžari in naši interesi niso bili in ne bodo nikdar v soglasju z njihovimi. Tam tirajo plenikolodivsko, kmeta odirajo in slovenski štirji zatirajo politiko, mi pa bočemo politno agrarno dolžniki.

Grof Auersperg pa trdi nadalje, da je Avstro-Ogrska prisiljena ohraniti si gospodarsko skupnost zato, ker je sklenila Avstro-Ogrsko, torej obe državi polovici, trgovske pogodbe s tujimi državami do leta 1915, odneso 1917 kot gospodarski enotna država. Da, to je tisti greh, ki rodi sedaj druge: ali niso vedeli in mislali ministri tedaj, ko so sklepali trgovske pogodbe, kaj hočejo Madžari? Da so pa ti pustili sklepati trgovske pogodbe na tako dolg rok, je bila dobro premišljena šahova poteza: s tem je vstopila naša vlada svojo glavo v zanjko in je sedaj prisiljena skleniti z Ogrji

LISTEK.

Dragotin Kette: Poezije.

Druga pomnožena in pregledana izdaja. S podobo pesnikova, faksimilom njegovega rokopisa ter življenjskim in književnokritičnimi črticami. Uredil A. Askerc. Ilustroval Maksim Gaspari V Ljubljani 1907. Založil I. Schwentner. Cena brok. izdava K 4.—, po pošti K 4.20, v izvirnih platnicah K 5.50, po pošti K 5.80.

Ker se je prva izdaja Kettejevih pesmi za slovenske razmere precej hitro razprodala, je poskrbel agilen knjigotroba Schwentner drugo. Uvelj ji je napisal A. Askerc, ilustriral pa je posamezne oddelke M. Gaspari. Torej je izšla v tej knjigi troje: ljudje: pesnik, kritik in ilustrator. Pomembno bi bilo preiskati natančneje, kako so ta troje med seboj razume. Radi omejenega prostora lahko takoj omeniti samo par reči.

Askerc je skrbno pobral podatke o življenju pesnika in jih, vsi bi se prenateno zapela. Poskusil je tudi podati nekako umetniško analizo Kettejevega dela, a je ostal precej na površju. Pač pa je porabil to priliko, da je povedal del svojega umetniškega verzopredavanja in par splošnih misli o pesništvu. On ni mogel predreti do globljega, tega je menda krivo ono čustvo, ki ga slatimo na vsaki strani, namreč mentorstvo „velobčelovane“ avtorja nad „nebehdnim“. Zato pije Askerc namesto analize Kettejevega dela razpravo o poeziji sploh in kjer hoče prodreti globlje, tam ostane pri spredajlošnem naštevanju Kettejevih „pripovednih spisov“, „zajetih pesmi“ in „strogo lirskih pesmi“. Askerc v „Uvodu“ bi bil lahko za polovico krajši, kar mi nikakor ne bi bilo v kvar. Naj minogrede še omenim, da se tiskani sonet „Izprehod“ ne strina popolnoma s faksimilom.

Z ilustracijami smo še manj zadovoljni, kako. nekateri kritiki, ki

menjajo sem in tje s sodbo. Najbolj jih kvari to, da so napol simboli, napol pa se večkrat naslanjajo na tekst. Pri tem polstanstvu pa morajo pomagati polubete, razni čuki in vdehi, kroge, fant in dekle, rože, Smrt, Bledi t. d. Gaspari misli, da se s temi rekviziti vse opravi. Ilustracija na strani 111 pa je naravnost naivna. Veseli nas pri tem samo, da je sedaj Gaspari že daleč nad nivojem banalnih, kriševih karikatür Šarckarjevih in Krpanovi hobil. Naj omenim minogrede, da je po našem mnenju najlepše v modernem smislu ilustriрана slovenska knjiga „Ob zori“. Kolikor se spominjamo, so nam tam najbolj ugajale vinjete k nevelam „Rne des nations“ in „Sestava na Rušah“. Pri Gaspariju se ni jednosti, kako se naj ilustrira. Dolga je še pot, da postane nam to, kar je vsem u. pr. Mikulaš Aleš. Treba mu bo za to srečno prebiti dobo omahovanja, v kateri se ravno nahaja.

Tretji v tej trojici je pisatelj knjige, Kette. Sodba o njem je tukaj

tem lažja, ker je urednik dodal knjigi spise iz Kettejeve mladinske dobe, ter uredil vse knjigo kolikor mogoče v kronološkem red. In zanimiva je ta pot, ki jo je prehodil misli poet. V prvi dobi, ki jo označujejo „Blaži in otroške pesni“, naivnost in a ravno zaradi tega ljubki sestavki v verzih in prozi, je značilna zanj najgostejša, Čudovito se ravno v tem obdobju strinjata vsebina in forma. Ta doba, ki je označena po lepem duševnem ravnotežju, traja nekako še do zadnjih let njegovega življenja.

Druga doba nosi znak bohemstva po formi in vsebini. Dones bogat, jutri berač, dunes v postelji, jutri na trati, to je pisan kaleidoskop pravega bohemstva. Pona se tudi na fetiš; pesnik se bori v besedah in si sugeriira titanstvo in humor, a iz donohi vst kuka in in tam namiljen pogum, namiljeno veselje. Razkosnost v vsebini, za to pa težnje in skrb za obliko, nekako besedno umetniženje. Razni faktorji, Adrija, tuj svet id.

nagodbo za vsako ceno. Ta cena pa so sedaj kmečki interesi avstrijske državne polovice.

S svojimi statističnimi številkami kaže grof Aueršperg dokazati, da izvoz avstrijskega blaga na Ogrsko raste, a spretno zamoli, da so to le industrijski izdelki. Industrija in kmetijstvo ste si bili pa dodaj dve nespretnosti si gospodarski panogi. Vlada je namreč doslej v večji meri podpirala industrijo ko kmetijstvo in sicer zato, ker so se vedeli industrijski podizvajalci bolj potegovati pri vladi za svoje koristi. Sedaj pa je kmečkih poslancev v državnem zboru toliko, da bi lahko vse za kmečko ljudstvo koristne zahteve doslegli. Ta kaj se je zgodilo? Za malenkostne višinske koncesije izdajajo koristi svojih kmečkih volilcev Ogrcem. Če se naši klerikalni poslanci izgovarjajo s pridobitvijo belokranjske železnice, pravimo mi Stajerci: kaj pa nam mar belokranjska železnica! Po njej se more k nam vvažati iz južnih avstrijskih še čisto poljedelskih pokrajin mnogo kmetijskih pridelkov, ki bodo delali našim konkurenco, služila bo le za izvažanje industrijskih izdelkov na jug. Od tega bodo imeli tedaj fabrikaniti hasek in ker so ti večidel Nemci, bo železnica prinašala le Nemcem koristi.

Koncem brosuru škunf grof Aueršperg je one duhovce, ki so proti nagodbi, pomarti glede ogrske terminske borzne trgovine. Kakor znamo, je ta na Dunaju odprta, za kar gre precej zaslug našemu drž. poslancu dr. Ploju. Vendar pa še obstoji ta nam zelo škodljiva trgovina v Budimpešti. V nagodbi objeljena madžarska vlada, in to navaja grof Aueršperg, da bo to trgovino preuredila — ne morda odpravila! In kako bo ta preureditev? Na nako interpelacije madžarskih borziancev je odgovoril ministerski predsednik Wekerle, da si to preureditev ne misli bogve kako temeljito, temveč le sporazumno z borzianci. Kakka bo ta, si lahko že naprej mislimo.

Ta izjava Wekerleja je bila grofu Aueršpergu gotovo prej znana, nego je imenovalo brosuru skopal, vendar pa o njej molči.

Toliko, kolikor na objavo glede reforme na lindijskeštinski borzi se lahko tudi zanašamo na objavo glede nove vinske postavke, katero bi morala ogrska vlada sprejeti glasom nagodbe, ker je naša nova vinska postavka malodane brezpomembna za nas, dokler ni enake tudi na Ogrskem. Nemara bo dr. Weyerle skoval novo vinsko postavko sporazumno z madžarskimi fabrikaniti smetnih vin, kateri bodo prej ko

so vplivali na Ketteja, da se je ustalil. Ž njim se je ustalila tudi oblika: dobili smo sjevog sonet. Razkosanemu bohemstvu je sledila reakcija, razkosanost pa je zato tem večja, ker ni nobenega notranjega fundamenta. Zato oklepa obračunati s svetom, obračunati s svojimi nameri in išče opore v cerkvi(?), in v naravi. Vmes se bori z obliki (sonet, ki ga Akšerc tako hvali, ne zadosti njegove pretirane hvale) in pojavi se nam počasno neko ravnotežje v duši. Sproji notranji potrebi da izraza v ciklu „Moj Bog“, ki je znamenje nekega umirjenosti, a še vedno napol vprašanje. Na to vprašanje mu je odgovorila smrt.

Kajjgo priporočamo vsem ljubiteljem slovenskega slovstva v nakup. G. zalotnika pa prav kmalo prosimo, naj poskrbi izdajo Ketteja za mladino. To ne bo nikakoli težava, pač pa se bo izplačalo; zajedno se bo v tem lepo pomnožila naša tako zelo ubožna mladinska literatura.

J. A. Glonar.

šlej vvažali k nam svoje izdelke in uničevali cene naših domačih vin.

Iz vsraga navedenega jasno sledi, da je ta nagodba z Ogrsko za nas nesprejemljiva, posebej se za nas štajerske kmete in vinogradnike in je tesnejšim podizvajalci in premisljeni sklep naših državnih poslancev Jelovnika, dr. Ploja in Robjeka, ako sasjejo proti njej.

Politični pregled.

Cemače dežele.

Do sobote dne 14. t. m. bi nagodba parlamentarnim putem v poslanski zbornici rešena; gospodstva zbornice se sode in ponedeljek in boče z nagodbeno razpravo tudi prav naglo gotovo, tako da boče karon Beek spravi tudi svojo draven veliko nalogo, nagodbo z Ogrsko o prvem času srečno pod streho.

Pa nagodbi pravijo, pride lele tretje veliko vprašanje, avstrijsko narodnostno vprašanje na dnevni red. Glavni in najvažnejši del avstrijskega narodnostnega vprašanja je češko-nemški narodnostni spor. O stališču, katero je v češkem vprašanju zavzel baron Beek kroditelj dr. govorniki. Jedni trdijo in to so Mladobeli, da jim je baron Beek dal v tem obziru jasne in dolgačnje objave, katere bode sedaj, ko je s pomočjo čeških glasov rešil parlamentarnim putem nagodbo, tudi izpolnil. Nemci trde, da se o kakih obvezah barona Beeka Ogrcem nasproti niti govoriti ne more in da nikdar ne pride do takega poravnava med Čehi in Nemci, kakršno Čehi zahtevajo. Če to res, so se Čehi preditro upreli v Beekovo večino. Brez češke pomoči bi Beek ne bil mogel rešiti parlamentarnim putem nagodbe v postarbo določeni dni in bi bil padel. Ako se jim je pa pred sprejetjem nagodbe tudi veljavno obvezal in jim slovensko objavljal spoštini jim njih opravičene narodne zahteve, se kaj lahko zgodi, da po sprejetju nagodbe ne bode več hotel vedeti o Ogrcem danih obljubah in jim jih tudi ne izpolni. Mogoče je, da vsled tega pade in da na njegovo mesto stopi nov moč, kateri je še vsem strankam nasproti nasproti brez obvez; v tem slučaju bi postena češko-nemška poravnava prav tako splavala po vodi in ponjavila bi se stara komedija, katero naše avstrijske vlade od Taisfeja sem igrano z avstrijskimi Slovani, mameč pitanje z objalami, katerih ne mislijo in ne marajo izpolnjevati. Če stvar stoji za Čehi tako slabo — stoji za nas Slovence in Hrvatne na jugu še slabše. Naših narodnih zahtev, glede šolstva, uradov, gospodarstva i. t. d. je nikdo ni posteno formuliral, nikdo se posteno za nje zavzel. Po zaslugi dr. Šusteršičeve S. L. S. Jugoslovani nimamo parlamentarnega narodnega zastopstva, ampak edino le zastopnike posamičnih strank, katere so pa same ob sebi nepopolnostne, da bi moge delati kako drugo politiko, ko politiko drobitnice. S. L. S. pa tudi to drobitniško politiko izvaja samo sebi in ne katerim posamičnim svojim pristalem v prid, brez obzira na skupne narodne koristi.

To je naš uspeh v dosedanj veliki borbi za nagodbo.

V ogrskem državnem zboru bo sprejeta pooblastila postavka glede nagodbe nazivlje hrvatski obstrukciji. Pisalo se je te dni mnogo o zmagi nad hrvatsko obstrukcijo — sedaj pa se poroča, da se bo ista nadaljevala pri podrobnih razpravi o nagodbi in o kvoti. 20 hrvatskih poslancev ostane v Budimpešti, da lahko vsak hip zahtevajo poimensko glasovanje.

Včeraj je bil hrvatski sabor razpuščen. To je rezultat duova.

Zagreb je nudil včeraj prav posebno sliko: zaprte so bile vse trgovine in kavarne, vozili niso tiskarji niti cestna železnica, mirnoval so vse delavnice in tiskarne; delavstvo je priglasi glasovali strajk za včeraj in demonstriralo za splošno in jedusko volitno pravico. Tudi v sabor, kateri je bil odprtjen dopoldne ob 11. uri, je odpotela delavstvo odposlanosti, kateri ste izrekli zahtevo po sp. in. in. vol. prav. v del. zbor.

V saboru samem pa je nastal tlakoj po odprtju seje grozen vrtil proti Rakodževu. „Idi z njim!“ „Along Frick!“ „Madžarski klapci!“ in tako naprej je donelo po zbornici. Niti stari madžarini niso podpirali hana. Najbolj so razsajali starčevine. Govorniki ni mogel nepotrebnosti niti predsednik dr. Mešković, hanu pa sploh niso dali govoriti. Rodi velikega trnca je bila seja prekinjena, po odmoru pa je Rakodžev s kraljevim pisnom zapustil sabor. Ko se je han prikazal iz sabornega postopja, je množica demonstrirala proti njemu.

Dopisi.

Zanimivosti iz Ptuja.

Sedaj izven iz nemških listov, da g. Eberhartinger, desna roka J. Orniga odstoji baje — iz zdravstvenih razlogov. To je čudno. Ljudje, ki imajo priliko ga vsak dan videti, trdijo, da je duševno in telesno popolnoma zdrav. Čudno je, da se mu je zdravje poslabšalo sedaj, ko se mestni urad seli v novo velikansko zgradbo, v katero si je on, Eberhartinger, najbolj sam hotel priti, ker je trdil, da so stari uradni prostori „eine wahre Mördergrube“ (prava morilna jama). Čudno je tudi ta, da poročila nemških listov molči o vsakej „zahvali“. Mnogoletnega sodelovanja se ne odprsti brez zahvale, če se na to „zdravje“ pokvarilo ali če postane vsled napore službe invaliden. Toda oseba Eberhartingerja nas za sedaj ne zanima. Če ima c. kr. namestnik namen in voljo ptujske zadeve sanirati, se mora stvari z druge strani prijeti. Vred interpelacije socialnih demokratov je deželni odbor pregledal vse poslovanje „samostojnega delokroga“ g. J. Orniga. Pri tem se je izkazalo, da je našel gospod J. Ornig dolga v znesku po 185.000 K. Po 12letnem poslovanju g. J. Orniga ima mesto dolga nad poldrugim milijon kron. Ali so to zdravne razmere?

Te števila govorje dovolj jasno. Trezni nemški meščani, kakor gosp. C. Fürst i. dr. tako zahtevajo najostrejšje obsojajo. Gotovo tega ne store iz narodnega obzira. Pri tem se mesto nima zdrave pitne vode; vsaj nekateri vodnjaki bi se morali zapreti. In kaj pravi vlada k temu? Dosedaj nič. Kako bode odsejal, o tem vodo bogovi.

Iz Gradca. Dne 5. decembra je tudi graško Slovence obiskal sr. Miklavž. Vsa prireditelj je bila v znamenju sokolstva, ker je večer pridobil graško društvo „Sokol“. Starosta „Sokola“ je pozdravil navzoče, sokolsko geslo je zapel moški in mešani zbor, sokolska je bila tudi pridiga, ki jo je govoril dvajset ljubljani angeljčkov govoril sr. Miklavž s častitljivo sivo brado in — malo vegasto — krivljem. Petje radi neakustične dvorane ni moglo priti do prave veljave. „Triglav“ je nastopil z moškimi, „Tabor“ z mešanim zborom; v zadnjem se je posebej opazil pri „Mezici“ en gorec in navdušen sopran. Sokolske vaje, posebno ob skupni, sta občinstvo kar osupale. Občinstvo pa prav ponitno

prosimo, naj pri tako vratolomnih in nevarnih vajah, kakor je bila v. e. druga skupina, počaka z aplavom tako dolgo, da pridejo sokoli zopet na realna tla. Aplaz je v takem položaju lahko šel, zelo nevarno. Pri vsem občudovanju, ki smo ga dolžni sokolom za njihov nastop, pa imamo vendar par osebnih pismičkov. Ali ne spajda take vratolomne ravnanje prej v „Orfej“, ko pa v „Sokola“? Ali se sokolstvo giblje v tej smeri? Za svojo osko vidimo mnogo rajši puste vaje ko „tako — izraz je tel, opustite — vratolomne bravure. Sicer pa je ta sokolstvo za ta sluhaj neutemeljena, ker je bil prostor onemaj in so sokoli morali in hoteli pokazati svoj „chef d'oeuvre“. To se jim je tudi v najpošnejši meri posrečilo in občinstvo jih je z burnim plaskanjem pohvalilo. Sokoli so podali nekaj za žirce, med njimi zbor je poskušal z obilnim uspehom za sece, sr. Miklavž za zobe in pleča, parklji in njihovi sluge pa so se po svoje trudili za zabavo. A se šolimo po nekaterih primerih, mora biti „peklenški humor“ tudi prav po peklenški neslan.

Tako je dobil vsakdo nekaj in smelo trdimo, da ni človeka, ki bi ne odšel zadovoljen s te prijetne in domače zabave. Sokolci pa za njegov trud odkritosrčno priznanje in odkrit sokolski „Nadžer!“

Slovenske novice.

Stajersko.

— **Volitve v okr. zastop. celjaki** so pred dnem. V ponedeljek, dne 16. t. m. volio velposlovce. Tukajšnje glasilo celjskih Nemcev piše, da je Nemcem hude zmagaz zagotovljena, ako pride zadnji nemski in nemškotarski volilec volit. Za Slovence je to resen, zelo resen opomin, da pridejo do zadnjega moža na volitve, kajti od tega je odvisna naša zmagaz.

— **Koncert sester Černecki.** O virtuozi na klavir, gospod. Veri Černecki, piše prof. Dorn v „Nene Musik Zeitung“: „... toda Vera Černecki se mi je z nekaj takti priglala v srce. Kako igra! Polnovrčno in krepko. Kakšna virtuosnost! ki obvladuje vse tehnične pridobitve moderne igranja na klavir v najvišji popolnosti. Kakšno tisto napravi tista zgovornost v glasovih...“ in tako naprej. O Nadeždi Černecki piše isti slavni kritik: „Njen glas je velik in majestetičen. Fenomenalni alt, ki obsega dve oktavi...“ Takli glas so redki pri nas. Poje samo ruski. Nisem raznel besedila — pa glas sem dobro raznel.

Koncert se vrši jutri, v soboto, zvečer točno ob 8 1/2. Opazujemo na njega ponovno, kajti težko se bo zgodilo, da bi mogli imeti v kratkem času zopet takien muzikalni užitek. Vstopnice ima v predprodaji gospod. Miklavževa, trafikantja v „Narodnem domu“.

— **Današnji vrodnik, katerega** je napisal odlični spodnještajerski kmetovalec, jasno kaže, zakaj morajo biti poslanci Jelovnik, dr. Ploj in Robjek proti nagodbi. Veseli nas ta strokovnjaka sodba iz vrst naprednega spodnještajerskega kmečkega prebivalstva, ker pride z nje v pravo bel protikmečko delovanje duhovniških državnozbornskih poslancev dr. Benkovića, dr. Korošca, Piskana Rožkara, kateri so za majhno vladno naptitno s kranjskimi duhovniškimi posl. prodali koristi slov. spodnještajersk. kmečkega ljud-

stva. Ko so ob volitvah potrebovali kmečke glasove, so vpili proti nagodbi; sedaj pa isto nagodbo mirne duše sprejemajo in so podpirajo. Posebno mora iznenaditi slov. spodnještajersko kmečko prebivalstvo, da kmeta Roškar in Pišek izdajata svoje lastne stanovske tovariše. Pa pride že še dan, ko se bodo pomotlo s temi ljudmi.

— **Opozarjamo zaupnike „Nar. stranke“ v celjskem drželnem volilnem okraju** na zapisi shod v Celju, dne 22. decembra 1907 ob 1. uri popoldne.

— **Slov. trgovsko društvo v Celju** priredi dne 2. svečana 1908 običajni plesni vevček na korist trgovske bolnišnice blaginjo za Spodnje Štajersko. Društva v okolici Celja prosimo da se pri prireditelju veselje oziroma na navedeni dan.

— **V „Škafni kleti“ pri Celju** koncerta kar se omenjeno „Čeljski oddelek nar. godbe“ v nedeljo 15. dec. popoldne ob 4. uri. Vstop prost.

— **Pri J. Stelzerju (Stadt Graz) v Celju** jutri v soboto večer koncert „čeljskega oddelka nar. godbe“. Vstop prost.

— **Iz Celja.** Ker mnogi ljudje kateri so kupili za nameravano operetno prirediteljo vstopnice, zahtevajo denar nazaj, se je zahtevalo v Ljubljano, da se denar vrne. Zatrnilo se je nam, da se bo to do nedelje zgodilo.

— **„Domovina“** loži gg. dr. Korosčan, dr. Verstovška, dr. Povaleja, vikarja Gorisčan in še drugim enakim zelo v želen. Napadajo jo in obrekujejo, kjer le moguče. Spodnještajerski narodnjaki in naprednjaki že vedo, da je to za naš list najboljšo priporočilo! Odgovorite s številnim naročanjem, da se bo mogel list razširiti in spopolniti!

— **Iz Trbovelj.** Občinske volitve dne 10. t. m. so se vršile mirnim potem v znamenju kompromisa. Izvoljeni so bili vsi kompromisni kandidati 8 Nemcev zastopnikov industrije in 16 Slovencev (10 narodne stranke, 1 soc. demokrat in 5 klerik.) Namesto gosp. Roška so volili hrastinski Nemci Peter Rečka iz Hraštinca, ki pa je dobil le 47 glasov izmed 252. Naši Nemci in tudi klerikali so volili vsi Roša. V kratkem bodo volitev žepana in občinski svetovalec. Takrat spregovorimo nekaj več.

— **Nesreča.** V Trbovljah je motor povozil devetnajstletnega delavca v premogokopu, Fr. Zajca iz Celja. Odtrgalo mu je levo roko.

— **Z Vranskega se nam piše:** Početkom t. m. je bil ta rodiljski sestanek, katerega se je udeležilo naš starišev, a ne samo iz okolice, tudi oddaljeni tržani so bili navzoči ter s tem pokazali z dobrim zgledom v dobrobit žole. Govor je bil za prvo predavanje jako unosten „o zvezi sloj z domom“. Privlačno pa so bile skiptične slike o divni Gorenjski, zlasti o novi karavanski železnici. — Maršidlo si je v duhu predstavljal prihodnjo železnico od Vranskega do Moklnika ter si v srečo želel, „Da bi le kmalu bila!“

— **Iz Gornje Savinske doline.** Krasen božičar dar nameravajo podariti vrle Gornjevinskečane naši šolski družbi. Ustanovile bodo žensko podružnico sv. Cirila in Metoda. Vsestransko zanimanje Gornjevinskečane za naše edino obrambno drevo jamči, da do ta njihov dar za družbo trajnega pomena in vrednosti.

— **Nepremisljena izjava dr. Benkovića.** V sredo je dejal drž. poslanec dr. Benković v državnem zboru, da mu je reklo štaj. namestnik grof Clary, da se tudi, kako more slov. ljudstvo pre-

nasati imenovanja nemških uradnikov in učiteljev na Spodnjem Štajerskem? Nemški poslanci in listi so se stvari takoj prijeti in večer zvečer že piše „Tagespost“ oboje izjavo namestnikov, da se je izrazil za potrebo slovenske gorovskih uradnikov na Sp. Štajerju. Čudno bi tudi bilo, ako bi se v Gradcu govorilo drugače. Ta izjava je zelo nepremisljena in nerodna. Več nam menda ni treba dostavljati.

— **V Gorici** je umrla dne 7. t. m. po dolgi namuzi bolezni gospa Ursula Krajnik, roj. Volarič, soproga g. J. Krajnika, nadučitelja na Bilana. Pokopali so jo v rojstnem kraju, na Kamnem. Sroje žive dni je kaj rada preprevala pesem „Nazaj v planinski raj“ — pesnik te pesmi počiva na griču, pol ure od Kamna oddaljenem. N. v. m. p!

— **Iz Brezice.** Odbor vojskega veteranskega društva Brezice in okolica je sklenil enoglasno v svoji odločbi seji dne 8. gradna t. l. da pristopi društvo v Novim letom kot ud. družbi sv. Cirila in Metoda, ter da vsako društveno pismo kolekolevca z narodnim kolekom. — To naj bo v posnem drugim narodnim društvom! Živeli!

— **Tečaj za pouk v slovensčini** priredi za nemške uradnike v Gradcu njihov uradniški društvo.

— **V Slov. Bistrici** se je vsil v stari vojaški strop v neki sobi. V isti sobi prenočuje 6 vojakov; sreča, da nobenega ni bilo tašas notri. Strop se je vsil zato, ker je preobleden. Človek pa se začudeno vpraša, zakaj ga preobledijo, posebno, ako je poslopje staro in slabo? Tako se igra s človeškim življenjem!

— **Davek na sladkor** se od 1. septembra 1908 zniža za 8 K in se v tozadnji zakon sprejeto kazenska dohoda proti umetnemu proizvajanju sladkorja. Tako je sklenil poračunski osek in do ta sklep gotovo sprejela tudi zbornica.

— **Iz Vuzenice.** Vršilo so se pri nas občinske volitve že meseca marčija, a bile so vlad pritožbe od nemške strani razveljavljene. Dne 12. t. m. smo se podali zopet na volilno bojišče in zmagali tako sijajno, da je gotovo nemčarjem za vedno zaprlo sapo. Docim je znakala pri zadnjih volitvah večina na naši strani komaj 10 glasov, dobili so pri tej volitvi slov. narodni volilci ogromno večino. Izvoljeni so v tretjem razredu sledeči gg. Jozef Diner 70 glasov, Ignac Črešnik 68, Ignac Kričič 57, Leonard Plemen 65; namestnika: Peter Prohart 65, Juri Jamnik 64 glasov. Nasprotniki so dobili največ 45 glasov. V drugem razredu so izvoljeni: Anton Mravljak 26, Jakob Verdnic 26, Jože Grace 26, Janez Pečolter 24 glasov; namestnika: Fr. Pošnik 24 in Alojzij Grubelnik 23 glasov. V tem razredu so nasprotniki sploh niso udeležili volitev. V prvem razredu so izvoljeni: Ivan Kresnik 10, Martin Valenti 8, Fr. Ladinec 8, Simon Jecini 8 glasov; namestnika: Fr. Osrajan 8, Anton Plemen 8 glasov. Nemci so združili na svoje kandidate največ 3 glasova.

Iztrgali smo lepo občino Vuzenico iz krepeljev grabeljstvih sorazadov kmečkega ljudstva edino le s tem, da so se naši vrli kmetje v tako častnem številu udeležili volitev v tretjem razredu. Nemci so seveda celo hoteli voliti za mrtve; pripeljali so tudi na volišče mrtve, ki je bil pred kratkim kaznovan in o katerem so vedeli, da kot tak ne more voliti. Blamirali so ga pred celim občinstvom, a kaj je njim zato. Ali vas res ni sravi? Slavna Južna železnica je morala seveda tudi biti pri nasprotni strani s katero je

sijajno pogorela. Naši vrli močje so morali vlad zadnjih volitev veliko trpeti. Obkrožalo se jih je na grad način in jim skušalo izpodkopati ves npliv. S to zmago ste si pa pridobili častno zadoščenje. Kmečko ljudstvo vas pozna ter ve ceniti vaše zasluzno delovanje. Vuzenčani! po začrtani poti navedeno naprej!

— **Odlikovanje.** Pisarniskemu višjemu oficijalu okr. sodišča v Ormožu, g. Grossu je podeljena častna medalja za 40 letno zvesto službovanje.

— **Pasivno razveljavno** (delo le po predpisih) so pričeli poštni uslužbeni včeraj na Danaju in po vsem Sp. Avstrijskem. Na Češkem so poštne uslužbeni dosedaj niso pridržali. Tudi v Gradcu se je pričela pasivna razveljavna. Grški poštne postiljani so izjavili, da prično 16. t. m. štrajkati, ako se jim do nedelje ne spojinjo njih zahteve.

— **V Mariboru** so osnova sledilci „rodoljubi“ in zadrzni strokovnjaki novo duhovniško posojilnico: dr. Verstovšek, dr. Korosec, Lohajec in dr. Matek. Ker ima ta zavod namen uničiti staro narodno slovensko mariborsko posojilnico, je gotovo njegovo osnovanje, ki se je zgodilo le iz političnega strankarskega insovstva do slovenstva v Mariboru najostreje obsodbe vredno.

— **Iz Maribora.** Urednik „mariborčarice“ Jan je bil pred poročnim sodiščem oproten, ker je dokazal vse trditve, naperjene proti živinozdravniku Thamborferju v Mariboru. Prišlo je med drugim na dan, da je neko Thamborferjevo redilno sredstvo navadna zmes kakorvih lapin in zmletoga lesa.

— **Iz Maribora.** Zadnjo nedeljo zvečer so napadli trije lopovi, dva civilista in en vojak dva mirna človeka in jednega tako pretepali, da sngbi najbrž oko. Sterilcev še niso našli.

— **V Mariboru** priredijo v kratkem Nemci veliko zborovanje, na katerem se bo govorilo o razmerah na mariborskem učiteljskem. — Govori se po mestu, da je bilo med pisikavimi vladnimi darovi, kateri so dobili slov. duhovniški poslanci za svoje blačevanje v nagrobenem vprašanju tudi imenovanje Majcena profesorja na mariborskem učiteljskem, katero imenovanje pa se ni objavilo, ker se je prilet štrajk. „Zmožni“ so naši gg. kakor so Korosec in vzorni „narodnjak“ Roškar kaj takega dovoliti in storiti. In ti ljudje hočejo ustanoviti nov „narodni“ list za slovensko razumnost na Sp. Štajerskem!

— **Mariborsko porotno sodišče** je obsodilo 20 letnega vinčarja Katana iz Poličke vesi radi uboja k sedemletni ječi in 30 letnega vinčarja Alojzja Stergarja iz Mestnega vrha pri Ptuju k petletni težki ječi radi nasilnosti in poizga.

— **Mariborsko porotno sodišče** je obsodilo 15 letnega Iv. Kranjca iz Malega Okčja k 3 letni težki ječi, ker je ubil s sekuro svojega očeta.

— **Slovenski trgovski klub v Mariboru** priredi v nedeljo, dne 15. t. m. ob pol 4. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Ptuju trgovski sestanek. Govorilo se bo o ustanovitvi „Slov. trgovskega društva v Mariboru“ in o splošni trgovski organizaciji.

— **Cene živine v Gradcu**, 12. dec. Priglasnih je bilo na sejm 1151 glav. Priblvalo se je za kilogram živine teze: pitani volji 74–82 vinarjev, napol pitani volji 64–72, sivi volji 56–62, pitane krave 52–62, napol pitane krave 44–50, suhe krave 32–42, biki 48–68 vinarjev. Cene so še vedno nizke.

— **Legar v Okolici Celje in „Tagespost“.** Nedavno poročali smo na podlagi razumnih govorici, ki so krožile po mestu in okolici, da se širi legar zunaj in notraj mesta. Kakor smo se pa sedaj iz verodostojnih virov prepričali, temu ni tako hudo. V mesta se ni pojavil do sedaj noben slučaj; v okolici pa se pojavljajo že več let sem posamezni slučaji, ki se pa lvala (njenosti običnih urada okolice Celje niso nikdar pmožili tako, da bi nastala epidemija. Tudi mesec oktobra t. l., ko so se začeli slučaji množiti, preprečila se je epidemija s tem, da so se vsi slučaji oddali v bolnišnico; tako da sedaj tudi v okolici ni nobenega slučajev več. — Splah se je storilo v sanitarnem oziru vedno vse kar je bilo moguče in gre sanitarnim činovnikom vse priznanje. Nečuvemo je teraj, kako si npa graška „Tagespost“ obgrgniti se v osebo z distriktnega zdravnika. No seveda, ein slowenischer (!) Districtsarzt kaj pa da, in pa „Gmünd“ (!) namesto Savodna, in pa namigavanje izkoristiti eventualni vovodov v nemško nacionalne lovinistične namene — seveda; od tod koštrnovne solze!!

Kranjako.

— **V Ljubljani** je obljubila vlada ustanovitev državne občine in železnih delavnic.

— **Uradniški aspirantom** je imenovan volonter dr. železnice v Medvođah, g. Anton Irgičič.

— **Šest kranjskih fantov**, kateri so se izselili v Ameriko, je stopilo v armade Združenih držav na Kubi.

— **Na Bledu** se je vršilo zborovanje interesentov tujanskega prometa. Med drugim se je tudi govorilo o ustanovitvi gostilničarske šole v Ljubljani.

— **Kranjski dež. zbor** ne bo več skličen, temveč ga bodo vlada razpisala in se vrše nove volitve koncem februarja 1908. Tako pravijo poročila s Dunaja.

— **Južna železnica** ne nastavi Nemca Witzmanna za postajenačelnika v Ljubljani.

— **Tatrina.** Josipa Rozmana, gostilničarja nad Lesani je neznanec ukradel nad 1000 K denarja in za istotoliko vrednostnih papirjev.

— **Povosil** je na Bledu nepreviden blapec dve in polletnega sinčka stavbarja Tolxajca iz Ljubljane.

— **Bjornstjerne Bjornson** je ob priliki 75 letnice tudi brajzavno častilico „Društvo slov. knjižnikov in časnikarjev“ v Ljubljani.

— **Cene gorje živine v Ljubljani** so bile zadnjo sredo 56–62 vin. kilogram žive teže.

— **Odlikovanje ljubljanskih silicev.** Kranjski deželni predsednik je podelil članoma ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva gg. Furlana in Proteku častni svetinji za 25 letno zasluzno delovanje.

— **Utenil** je tesar Bežalj iz Štepanje vasi, ko je šel pijan čez most na Gruberjev kanal.

— **Premogokopaska družba v Trnovem** koplje in išče blizu Jelšan premog. Našli so že več dobrih žil. Kmalu pa baje pridejo do velike glavne žile.

— **Zadnilla** bi se kmalu zakonska Zadnik v Ribnici. Zvečer sta postavila posodo z ognjem v spalnico, da bi jo ogrela in šla spat. Ko sta se zbudila, sta bila že onamajena in v največjem naporu sta si spravila čistega zraka.

— **„Kriš. sočialna zveza“** namerava prirediti sroje zborovanje drugo leto na Sv. gorah pri Gorici. — „Slov. Gospodar“ že sedaj dela reklamo za to romanje, ki bodo zopet vrglo velik

dožiček najbrž župnika Medvedu z Laporja, ko bo araziral romarski vlak.

Zaradi podatkov o štajerski podružnici „Kriš. svet. zveze“ napada sedaj „Slov. Gospodar“, „Domovina“ — „Slovenca“ p. ki je prvi približil ravno iste podatke pusti pri miru.

Bolazen utrpenja tihlaka se širi v vaseh Silvano in Vače pri Litiji. Zbolela sta dva moška in šest otrok. Jeden otrok je umrl.

Primerice.

Tatinske družbe so zaprli v Trstu s glavarjem Kyrgsom Sasičem vred. Družba je kradla vse, kar je prišlo članom pod roko.

Kavateljstvo slovenskega oddeka doš kmetijske šole v Gorici je imenovan potovalni učitelj g. Anton Štrekelj.

Starša fakulter v Trstu obeta, kakor se poroča, stavljenim popoln napeh, ako jim boče mogoče še tri dni vstrajati.

Občinski zastop Dolina pri Trstu s posebnim sklepom odločno protestira proti postopanju škola Nagla in njegove določitve proti listu „Edinosti“ in slovenski narodnosti sploh ter gro. da bodo ljudje molili Boga tudi brez takih duhovnih, ki ne čutijo s ljudstvom in so proti njegovi narodnosti.

Za pomoč enim strelkom, ki po zimi gladujejo, bo nabirala „Nar. del. organizacija“ v Trstu denarna sredstva.

Nemci ob Adrijli. V nemškem pol. društvu v Trstu je govoril nemški državni poslanec Dobernik in naglašal v svojem govoru, a morajo Nemci stremiti za pomembnejem Trstu in pokrajini ob Jadranskem morju. Dobernik je tudi dejal, da hočejo visoki krogi na Dunaju tržakovo trgovino — podorvaniti.

Književnost in umetnost.

Zlati pot. Spisal E. Brinšek. Strani 64. 1907. Založil pisatelj. Borovni (polta: Šmarje pri Jelajah). Cena 1 K, po pošti 1 K 05 v.

Knjižica ima sledeča poglavja: Vsotna ljudska šola, Cerkev in nje prerošnja, Država in dežele, V korist vlasti nižjih slojev, Pogled po domovini. — Nezadovoljnost z našimi deželami, kulturnimi in političnimi razmerami, ki vpliva pri enih na ta način, da se udajajo resigniranemu pesimizmu, je napotila gospoda pisatelja, da je napisal to knjižico. V njej se je pokazal reformatorja, ki je tako sagreval, da kratkoročno odklanja vasko so najmanjši spremembi svojih reformnih predlogov. Navedena poglavja kažejo, da obsega reforma gospoda pisatelja najredji del našega kulturnega življenja. Zanimala pri vseh njegovih reformah je nekaka pristo mehanična stran. Pri njem se naj vse naše življenje (tolosno in dušerno) ravna v obeh ozihi mejah, ki nam jih dajejo arabske številke dokaznega sistema. Vsa njegova reformna obstaja v glavnem zanj v tem, da skruša vsak pojav življenja in vsako socialno prikazna vtičiti med ose meje štirikotnega rastra in postaviti pod absolutno vlado mrtve številke. Zato ni čuda, da bi bila birokracija v državi, kakor si jo misli on, še vse trikrat bolj in mnog. bolj moreča in dobeča, če kjerkoli drugje. Zato bi bilo popolnoma brezplodno delo, če bi hoteli govoriti ope pomembne trditve gospoda pisatelja. Hvali naj Boga, da danes v Avstriji več ne sadnajo reformatorjev na grudi, ker sloar bi se moralo poglavje „Cerkev in nje prerošnja“ že davno, davno aciri na grudi. Da v našem verskem časopisu to poglavje ni shedilo nobenega šuma,

tega je krivo naše doptvo, da je ta knjižica na slovenskem književnem trgu naložena neznana. In vendar je cela knjižica in posebno to poglavje praznichen dokument, kako si predstavlja ljudstvo verske stvari in kaka je njegova vera. Naj zato navedem iz knjižice (go-pod pisatelj je kmet) kamo en stavek: „Kako neki si predstavljate nebeško veselje brez uživanja, brez jedi, pijače in drugih ugodnosti, kajti od samega gledanja bi Vas gotovo knale od bolele!“ (Str. 29.) Gospod pisatelj nasvetuje mnoge in korenite izpremembe na cerkvenem polju, tako da ne ostane ne kamen na kamenu. O teh izpremembah — pravi — bi se lahko razpravljalo v gosposki in poslanski zbornici in če bi predlogi našli potrebno (matricetrinako) večino, naj se polijejo končno še papirca v potrdjenje. — Vse stanove je g. pisatelj razvrstil v tabeli, ki ima V. skupin in 16 stopinj. V 1. stopinji 1. stopnje sta papir in cesar, ki mora imeti 5.000 Mm² ali 25 milijonov ljudi in katerega letni proračun ne sme znašati nad 25.000 K; zadnjo stopnjo zavzemajo „mali hlapci in male dekla, javni občoči in sločinci“ s letnim proračunom 200 K. Naveden hlapec in naradna dekla in karnovanci v vsakem naporu s letnim proračunom 350 K so v predzadnji stopinji. Takaj se vidi pač strast gos-poda pisatelja do sistemov in tabel vidi pa se tudi, kam ga ta strast zapelje. V državnem zboru čutijo potrebo po novem poslovanju reda; gosp. Brinšek jim za je že izdelal, škoda samo, da se vedo zanj. (Dolje prib.)

Društvene vesti.

Pisane vaje trg. društva v Celju. Trgovski venček se boče, kakor se čaja, vrtil takoj v začetku predpusta. — Žostrom na to je najno potrebno in se cenjena dame in gosposke, ki se nameravajo istega vdeletiti, vnujudo prosti, da se prve pisane vaje, ki se boče v to srčno vrtila v nedeljo, dne 15. decembra ob 2. uri popoldne, točno in zanesljivo vdeletiti blagovolijo.

Pri pisnih vajah, ki so se do sedaj vršile, smo bili primorani sprevrediti, da, ako bo vdeletila tako „po-doma“ mnogobrojevila, se niti do drugega predpusta ne bo moglo našiti niti najkajti pla.

Na trgovskem vseučilišču pisalo se boče vs štirinane pisan, ki se sedaj podneboje v mali dvorani celjskega „Narodnega doma“. Te vaje se bodo odsej vršile ob nedeljah od 2.—5. ure popoldne ter ob sreдах in petkih od 8. do 10. ure zvečer.

Ker je osebito radi „Češke Besede“ najno potrebno, da se karerji že sedaj sestavijo, prosti se, da vsi, kateri hočejo isto pisati, zanesljivo v nedeljo vdeletijo pisane vaje, na kateri se boče cela preplasila in sredi.

Od št. Jarja ob Jan. žel. Molka podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ima v nedeljo 15. t. m. svoj redni občni zbor v gostilni g. Alojza Nendia. Začetek ob 6. uri zvečer. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Pristop sodov in pobiranje udeline kakor podpor. 4. Volitev načelnika. 5. Sločastnosti. Nastajle koncert: 1. Potje (medan zbor in kvartet). 2. Prostja zabava. K občini udeležbi vabi načelnik.

Slovensko perako društvo s sedeštem v Ptajni prudi na Silenstrov veter majhen pevski in godbeni koncert v „Narodnem domu“ v Ptaji. K občini udeležbi vabi odbor.

— Iz Mozirja. „Narodno Čitanišče“ občni zbor v Mozirju se vrli v sredo, dne 18. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer v lastni predstori s sledenjem vsopred: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev odbora. 4. Sločastnosti. Odbor.

— Diletanstvo bralnega društva v Savelju priredijo v nedeljo, dne 18. decembra 1907 v dvorani g. Fr. Simučica 2. god. predstavo: „Zmisljiva nad zmisljivo“, burka v petih de-ja-

njih, spisal Kotzebue, posloveni Cim-perman. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnice se dobivajo zvečer pri blagajni. Čisti dohodek je namenjen za uboge tolske otroke.

Svetovne vesti.

— Ustrelil se je v Škorklji pobeg Trsta lekarnar Adolf Gregorčič iz Škedenja.

— Cena mesa na dunajskem trgu. Čene govori živini na dunajskem trgu so zopet znatno padle, vkljub temu pa mesarji še vedno niso znižali cen mesa. Dunajske gosposkije agitirajo, naj bi se en tedn ne kupovalo nobenega mesa.

Izkaz posredovalnice „Slov. trg. društva v Celju“.

V sledbo se sprejme: 1. potnik, 13. pomočnikov mrtvošotroka, 1. pomočnik športarske stroke, 1. pomočnik masofaktor stroke, 1. pomočnik galant stroke, 2. prodajalci, 1. 1. tasec.

Sledbo izreže 2. pomočnika mešane stroke, 1. pomočnik športarske stroke, 3. pomočnik masofaktor stroke, 1. pomočnik mešane stroke, 1. kontoristi, 2. prodajalci.

Posredovalnica deluje za dobljajale pot-potoma leoplačan, za dobljajale proti mali odločini.

Češko posteljino perje

po stališ ali v 1 kg mrtvo, odlošna K rto budo K 17.—, 1. bto, postojanost, odlošna K — 10. 18. 19.—, 2. bto, postojanost, postojanost, odlošna K — 20. 21. 22.—. Politi se budo se po-vanja, znanost se vdele vto povratno in postojanost dobljajale. Škodeti Buchet, l. 30. 3. Ptaj, Celju

Slikarji pozor!

V lepem trgu na Spod. Štajerskem je mesto za treznega slikarskega mojstra, brez konkurence. Zahteva se nekaj kapitala. Vprašanja naj se vpoiljejo pisмено, na upravništvu „Domovine“ Celje. 645 2-1

Žene!

ako Vam zaostaja kri, Vas odzdravi P. Ziverna, Kalk pri Köllu št. 265. Gospa G. v M. piše:

„Vale sredstvo je naglo pomagalo“. Prosi se, da prilobite znanost za odgovor. (71) 52-42

Vseučilišnik

vešč slovenske in nemške stenografije želi vstopiti v odvetniško ali notarsko pisarno. Ponudbe na upravništvu „Domovine“. 646 5-1

Svoji k svojim!

17 15-15

Ivan Rebek, Celje

se priporoča za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje, obove in različna konstrukcijska dela. Ime tudi v zalogi najraznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po posami mori se hitro in točno izvesti, za ista prevzame tudi zidarska dela ter odgovornost glede dobro izvedbe.

Izdelajo tehtnice, vedno bolj napeljavajo vedno bolj in shodnem, vedno bolj ali hidrostatični vrt.

Pristavnik (majar) stoji, delo vsi gosposki upravli se, takaj sprojejo pri splošni poplji. Kje se vpraša v trgovini A. Koloman v Celju. 642 2-1

Pravorednik

glasilo slovenske pravorednih družbe.

1. let v mesecu na 2. polju; izreši posle. Naročila v 1. letu: 2-4 K (po dostojanstvu); se lahko, vsaj deloma, nadomestijo s literarno polpo (znanstveni, umstveni, sabar, leposlovno-potaji in gosposkijstveni spisi).

Ideje se splošno sourediti, znanstvena milojpa, iz Celja ali bližnje okolice. Popladih de 18. 1. m. Nastoj. E. Brinšek, Borovni, 1. Šmarje pri Jelajah. 640

Prednosti

641 10-1

„Talanta Ceylon čaja“

„Santa Elena“ Jamaica rana:

fin okus, nežen aroma, izvrstna kakovost.

Supertostat

najboljše vrste, popolnoma stih s 16—19% v vodi raztopljive fosforne kisline, za spomlad 1908, izven kartela dobiti pri

Viljemu Kolmar

Budimpešta, VI, Andrássijeva ul. št. 48.

ODYETNIK ZA PATENTE

DR. FRITZ FUCHS

DIPLOMIERAN KEMIK (zaprtačen)

POSREDOVATELJSKA PISARNA INŽENIRJA A. HAMBURGER

12 DUNAJ VR DEBELSTRAŠKE 18

Edina slovenska puškarška trdnja

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravilo

lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih

ovčkov in drobni svino, za naa-

janje novih kopit. Dela po najhitrejši omah!

Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno

puško, naj zahteva najnovjši slovenski

cenik, kateri se brezplačno dostopuje. 166

Velika zaloga raznovrstnih rezervirjev od T. K. napr.

Edina narodna tiskovalnišarška

obrt na Spodnjem Štajerskem.

Svoji k svojim!

Starejšo popolnoma za-
nesljivo

knjigovodinj

sprejme Anton Kolenc v
Celju. Vstop lahko takoj.
Prednost imajo iste katere
so izvežbane tudi v deželnih
pridelkih.

POZOR! POZOR!

Josip Repič, Polzela

mizarska delavnica s stroji

prilaga svoje veliko zalogo
popolnoma izgovornih oboj,
v velikosti do 1'50, 1'40, 1'30,
1'20, 1'10 in 2 m po konka-
renčnih cenah. Vreda izdelke
izgovornosti v velikosti od 2,
2'25, 2'50, 2'75 m.

V zalogi je izgo-
tovljeno pohištvo

Zajamčen soliden in točen po-
strošek. Načrte za oboje in
vreda posiljam na ogled.

Sprejemam več spretnih
mizarskih pomočnikov.

243 26-17

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrečnega sočutja med boleznijo in ob
smrti naše ljubljene soproge oziroma mame, gospe

Terezije Kunej

in za številno spremstvo preminule na poslednje počivališče
izrekam v lastnem in v imenu svojih otrok vsem prijateljem in
znancem najiskrenejšo zahvalo.

642 1

Trbovlje, dne 11. decembra 1907.

Josip Kunej, c. kr. poštar.

22 25-34

I. južnoštajer. kamnoseška industrijska družba i Celje

Novo ulice šte. 11.

Lastniki: ROBERT DIEHL, ANT. KOLENC, FR. STRUP.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt, strojno obrato, podobaški atelje.
Izvedevanje vseh stavbenih del kakor: stopnje, podboje, fasad, zastavkov
i. t. d. iz različnih kamnov in cementa.

Specialna delavnica in podobaški atelje za umetna cerkevna
dela kakor: altarjev, prižnic, obhajilnih miz, krstov in krepilnih kamnov itd.

Vzdrževanje cerkva, dvoraz in bodekov s kamnolom ali cementnim tlakom.

Izdelovanje

pohištvenih plošč iz raz-
ličnih ter najbolj izdati
marmornih vrst v vseh
oblikah.

Mnogobrojna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmornih
vrst granitov in sijevitov
po razmerstih naročil
in po najnižjih cenah.

Kapitla, stebne in betskele

kapitla, stebne in
betskele, kakor (grobni)
podobaški, ali spom-
eniki: ter odboje - vseh
v iste.

Grobni spomeni in vseh drugega kamna s stroji.

Strokovno delo in
vse in vse kakor
tudi praznjenje na za-
kajevanje brezplačno.

Parizke svetovne razstave 1900: „GRAND PRIX“. Najvišja odlika! In 7 prejatih razstavnih s prvimi darili odlikovan.

Vsak dan jih izdela tovarna
40.000 parov!

Šent Peterburške GALOŠE

čevlji za sneg „STROM SLIPPERS“

Edini kontrahenti:

Messtorff, Behn & Co.,
in Dunaj, I. in

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modne blage.

Samo pri R. STERMECKI, Celje.

Samo pri R. Stermecki, Celje.

Kje se kupi najboljšo in najceneje srajce in ovratnike?
Kje se kupi najboljšo in najceneje fine moderne kravate?
Kje se kupi najboljšo in najceneje zimsko pleteno perilo?
Kje se kupi najboljšo in najceneje ženske robece in rokavice?
Kje se kupi najboljšo in najceneje ženske nogavice?
Kje se kupi najboljšo in najceneje garniture za postelje in mize?
Kje se kupi najboljšo in najceneje odeje volnene in satirane?
Kje se kupi najboljšo in najceneje fine preproge in zastore?
Kje se kupi najboljšo in najceneje namizne prte in serviete?
Kje se kupi najboljšo in najceneje platno za perilo in priče?
Kje se kupi najboljšo in najceneje moderne šerpe in robece?
Kje se kupi najboljšo in najceneje blago za ženske oblake?
Kje se kupi najboljšo in najceneje blago za moške oblake?

Samo pri R. Stermecki, Celje.

Samo pri R. STERMECKI, Celje.

Trgovina s papirjem, pisal-
nim in pisalnim orodjem
prodaja c. kr. šolskih
knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priloga

kanceljarski, konceptni, pišmeni,
dokumentni, ministriki, ovitni
in barvani papir

Za božično sezono:

Svileni papir v vseh barvah
Barvani papir na obo strane
Barvani papir na obo strane
Zlati papir gladki in prekan
Srebrni papir gladki in prekan
Zlata pena 33 33 33
Sumeče zlato 33 33 33
Barva za mah 33 33 33
Podobice za jaslice
Božične dopisnice
Rutke 33 33 33 33 33

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtov, s obo ali dvema
kolonama, v papir, platno, grobl, ali po
svoji vsebini.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

na obli-
ske urade
krajce --
črke vrste, uličnjake, dopisne arade,
okrajne zastopke, uličniške zastopke, kro-
stilnice, posilnice, odvetnike, notarje
in privatne.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnat vreci

vseh veliki-
sti po origi-
nalnih tovarniških cenah.

Stambilje

priznani, vje-
stni, (Mogolma-
ken) za urade in
privatne izvedbo po v najkrajšem času.

Dopisnice

svetovne, pokraj-
ske in svetovne
od najprejstnejše
do najkrajše izpeljane.

Albumi za otroke

na slikarstvo in pisarstvo
površilne so brezplačno
za razpisne,

Ceniki

na tiskarstvo in pisarstvo
površilne so brezplačno
za razpisne,

Trgovci in prodajalci
imajo informacijo.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo bogato zalogo
Božičnih in novoletnih daril

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga ur, prstanov, uha-
nov, verig in t. d.
Velika izber oči ter optičnih predmetov.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled številne zahvalnih in priznanih pismen,
Naročite **cenike** katere razpoložam zastonj
in polne prave.

Točna potreba! Nizke cene!
na 25-31

Kupujte „Narodni kolek“!

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Eliza-
betine kroglice).

Te kroglice, niso v sebi zaneslo čistilno sredstvo, ki se v vsakem domu najde
in vsi enaki pripravili. Z največjimi uspehi so jih pri božičnih in novoletnih, čistili hi-
sno, morda zlasti, pa tudi za čisto usklajenost, da se lahko razloži pri... 10-1

zapretju

v čisti, potrošni van najvišji bolni. Ker so sladke, jih imajo radi tudi otroci.
Kotija s 15 kroglicami stane 50 vinarjev; zastonj z 8 kroglicami, s 120 krog-
licami stane samo 2 K. Lohi polje strok 245 K. Najprej dala se postavlja zastonj
zastonj z 8 kroglicami.

Svarilo! Pred ponarjanjem svarimo! Zdravstveno Filip Neusteinove
čistilne kroglice, ki so same bolj prave, ali niti vsaka
skupaj in navdušilo tako praviš ali sproti znanju v pravičnem
tisku „Hil Leopold“ in polje Filip Neustein, lekarna. Nisi po
trgovskem sodbeni razpravljati razlik med nami in tebi.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“
Dunaj 1. Plankengasse 6. Zaloga v Celju: Lekarna Rauscher.

Posojilnica
na
Vranskem

reg. zadruga z neom. zavezo.

Obrestuje hranilne vloge po

5%

brez odbitka rentnega davka.

Načelstvo.

**Savinski
liker**

preiskan in
preizkušen
na ces. kr.
poljedelj-
skem pre-
izkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in
gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepični
napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER žalec v Savinski
dolini, Stajarske.

508. 150-13

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znakmah.

Galošne, prave ruske, s znamko „ZVEZDA“

PROVODNIK priporoča

P. Kostić v Celju.

Za Božič!

Svilnati papir beli in barvani.
Barvani papir na eno stran.
Barvani papir na obe strani.
Zlati in srebrni papir, gladek.
Zlati in srebrni papir, presan.
Zlata pena mali in veliki zavrti.
Podobice za jaslice.
Božične jaslice od najprosteje do najfineje izpeljave.
Zica za cvetlice v vseh debelostih.
Cvetje v raznih barvah
Šumeče zlato (Rauschgold).
Srebrne in zlato zvite strane (Bonbon).
Miti srebrne zlato, bakrene in sortirane.
Barva za mah.
Božične dopisnice.

**Razpošiljatev na
debelo in drobno**

OKRASKI za božično drevo.
Knjižica s podobami za otroke.

**Za božična in
novoletna darila.**

Albumi za slike in poezije.
Pisneni papir v kasetah
od najprosteje do najfineje vrste. Velika izbira
tintnikov iz kovine, pisalnih map,
škatic z barvami molitvenikov in.
Albumi za dopisnice.

Družinske pratike za 1908. Blazni-
kove pratike male in velike po originalnih cenah.

Novoletne dopisnice.

Zvezna trgovina v Celju.

Proti politični: 1 K 29 v (tudi v znanstveni
poljem knjige: "Možnja perijoda" od dr. med.
Lecina. Prospekt nastaja. Prosim za povratno
poljstvo. 127 58-19

(19) 4.

Kunard Line

TRST-NEW-JORK
je najopravičljiva, najcencijozna in
najboljša pot iz LJUBLJANE v
Svoje Amerike. Ker tudi dolgo-
trajne medne vojnje po raznih in-
terimih, sezonega preseljevanja
ne preočvarja iz aplah sobnih
posttrahkih strahov mej potja.
Pariski seprestaril, varni, trdnosti
solihi; varjevalke 14 dni. Hrana le
postroba najboljša. Pojavila daje
in karte prodaja glavni zastopnik
Andrej Odimek, Ljubljana

Gđhodi parmikow iz Włoch Carpathia, turek 17. dec. 1907, Ulsoul, turek 7. Jan. 1908, Caronia, turek 29. januarja 1908, iz Liverpoola. Lucianija, (največji in najlepší parmik sveta) iz Liverpoola 28. 12. 1907, 25. 1. in 22. 2. 1908, Marretana iz Liverpoola dec 11. 1. in 8. 2. 1908.

Katero želijo postrebnega rezultata kot kra-
jenci, odzroma glavni zastopniki, ali trajajo
dalje kot potniki pri povorah avstrijski

katera so peša z vsemu važnejšimi panogami,
maj blagovelnije upoševati poizidbe pod številko
1.5.2004* Girardee, pošto svetovne 12. 222 35-34

! Sono 6 anni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparnik
Francoske prekmorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brez
plačila poiznema daje samo

ED. ŠMARDA,
oblastveno potrjena potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta 18

(22) v novi hiši „Kmetijske posajilnice“ nasprotni znanosti
gostilna ter „Figovca“. 82-83

Grdoba!! Si se zdaj nisi zapomnil, da ne rabim drugega cigaretnega papirja in stročnic kot samo

‘Ottoman’?

Slamoreznice,

reporeznice, kakor tudi druge poljedelske
stroje zanesljivo najboljšega izdelka. ♦♦♦♦

**Nepremočljive vozne in
komatne plahte,**

Peči in štedilnike

vseh vrst, posebno peči za kurjavo z žaganjem

prigoroča v bogati izbiri po najnižjih cenah

Trgovina z železnino

„Merkur“

P. MAJDIČ,
CELJE.

Vodovodne cevi

iz železa in svínca, sesalke in druge potrebišine

Pohištvo

kakor postelje, umivalne mize, umivalne garniture i. t. d. ●●●

Drsalice

in razne predmete primerne
za **božična darila** kakor
mixice za cvetlice, čajnike,

[illegible]

Karol Vanič, Celje, Narodni dom

Iznenadno znižane cene

Najnovejše svilene, bar-
žunaste in volnene bluze.

Velika modna in manufakturna trgovina.

Perilno blago.

Modno in črno sukno za obleke v vseh kakovostih.

Namizne in posteljne garniture, odeje, zastori in salonske garniture.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

na katero javniško okraj: **Domigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vransko** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene višokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4.000.000 K.**

Hranilnica posluje s strankami vsak **torok in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsek dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestuje **po 4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popolnoma **nad 4 odstotke obresti.**

Izposojajo pa na zemljiško varnost **po 5 odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih petih okrajev **po 4 tri četrto odstotkov obresti.**

13

32-51

Zadruga Lastni dom

namenjena, da je prilagodila svoja pravila tako, da izvršuje sedaj **in poleg** stvarbenih tudi druga kreditna pravila, kakor vsaka **in hranilna in posojilna zadruga.**

Zaradi tega je uredila svoje poslovanje tako, da sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun, ali na višnje knjižice, daje **in** posojila, pomaga kypovati hiše, zemljišča i. t. d., i. t. d. **in**

Hranilne vloge obrestuje stalno po 5%.

od dneva vložitve do dneva vzdiga ter plačuje rentni davek za vlagatelje sama iz svojega. Zadruga je sprejela tudi hišne hranilne nabiralnice: kdor napravi temeljno vlogo vsaj **5 K.**, dobi v porabo brezplačno tak nabiralnik, katerih vlagatelji že mnogo posedujejo.

Nabiralna posojila se dobijo lahko vsak dan pri odh. načelniku, stoji pri blagajniku. Pisarna se nahaja sedaj v Celju, Schillerjeva cesta št. 3, I. nadstropje.

Načelnstvo

Zadruga Lastni dom v Gabrju pri Celju,
reg. št. zadr. z om. zav.:

Dr. V. Kukovec, predsednik, Iv. Rebek, podpreds., Franjo Ješt, blagajnik, dr. Ant. Božič, dr. Jos. Karlevec, Fr. Pušnik, Al. Vercelj, odje. načelnstva.

410-4-1

Na drobno in debelo!

135 52-40

Na drobno in debelo!

Ivan Ravnikar, Celje

trgovina s spocerijskim blagom, harvami, delovnimi pridolki in vinom.

Priloga svoje dobro založeno zalogo k boljši vse vrste jasnega sadja in sardin, posteri v olju, slanin, runc in polenov, direktne importirane najljubljene razne in kitaljskega čaja, Jamala ruma, banjake, vrh vrh zdravilnega vina. Za stmo poslab se priporočam udelaži potroš v vrčkih Kaiser. Proti kataru znanu dobro splivajoče stalinu Emagelle in Constantiaquelle. Čistili dahovinski priporočam sveče za cerkve vrh vrh in velikosti.

Može celo!

Toda potroš!

Potnikom v Ameriko v prevarah!

Najstarejša tvrdka za speditiranje potnikov

ZWILCHENBART

BASSEL (Svica) Centralbahnhofplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morja le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih. Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zanesljivo na nas in sprejeli bodo brezplačno najboljša pojasnila.

135-38

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavezo ustanovljena,
steje sedaj nad **4100** za-
družnikov, kateri imajo vsega
nad **88.000 K** vpisanih
deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih
vlog in nad

330.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
vsakega, ako tudi ni član
zadruga ter jih obrestuje po
4 1/2 %

posojilnica plačuje
rentni davek

sama, ne da bi ga odtegnila
vlagateljem. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit
proti **5 1/2 %** in **5 %** obre-
stovanju.

14 52-51